

בש"פ 2425/24 - משה ברבי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 2425/24

לפני: כבוד השופט י' כשר

העורר: משה ברבי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטות בית המשפט המחוזי בירושלים
(השופטת מ' ליפשיץ-פריבס), מיום 22.2.2024 ומיום
7.3.2024, ב-מ"ת 46116-08-23

בשם העורר: עו"ד דותן דניאלי

החלטה

1. לפני ערר על החלטות בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטת מ' ליפשיץ-פריבס), מיום 22.2.2024 ומיום 7.3.2024, ב-מ"ת 46116-08-23, אשר עניין בבקשת העורר לעיון חוזר בתנאי מעצר הבית בו הוא מצוי.

רקע הדברים

2. ביום 20.8.2023 הוגש נגד העורר ואחרים כתב האישום, המייחס לעורר עבירה של סחר בסמים מסוכנים, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה); ועבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) לפקודה. בד בבד הוגשה בקשה למעצר העורר עד לתום ההליכים נגדו.

עוד קודם להגשת כתב האישום שוחרר העורר ממעצר ימים למעצר בית (ביום 14.8.2023), ולאחר מכן

עמוד 1

נדחתה בקשת המדינה למעצרו מחדש של העורר (החלטת מיום 22.8.2023; השופט א' גורדון). ביני לביני נעצר העורר פעם נוספת לחקירה בתיק אחר, בחשד כי ביצע עבירת אלימות, אולם אף ממעצר זה שוחרר למעצר בית ביום 22.8.2023.

3. ביום 6.9.2023 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי (השופטת מ' ליפשיץ-פריבס) בבקשה למעצר עד תום ההליכים. לגבי עבירת הסחר, נקבע כי הראיות שהוצגו עומדות ברף הראייתי הלכאורי הנדרש, "גם אם אינו ברף גבוה"; ולגבי עבירת ההחזקה לא הייתה מחלוקת בין הצדדים באשר לקיומן של ראיות לכאורה. בית המשפט קמא הצביע על כך שמסוכנות העורר הינה סטטוטורית בהתאם לעבירות בהן הוא מואשם. אשר לחלופת המעצר, קבע בית המשפט קמא, תוך מתן משקל לנסיבות חייו של העורר ולנסיבות ביצוע העבירה, כמו גם לעוצמת הראיות כאמור לעיל - כי יש להותיר את העורר במעצר בית מלא עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

על החלטה זו הגיש העורר ערר לבית משפט זה (בש"פ 7130/23). בהחלטת השופט י' עמית, מיום 15.10.2023, בערר הנ"ל, נקבע כי: "בית המשפט קמא איזן נכוחה בין האינטרסים כאשר הורה על מעצר בית מלא". יחד עם זאת, בית המשפט הוסיף וקבע כי: "אני סבור כי יש מקום לעיון חוזר בבית המשפט קמא, כאשר במסגרתו הסניגור יציע תכנית מעשית לטיפול בבעיות הסמים והבעיות האחרות מהן סובל העורר, וכן יציע מפקחים נוספים אשר יוכלו לפקח על העורר ככל שבית משפט קמא יחליט להקל בתנאי מעצר הבית, והכל בהתאם לשיקול דעת בית המשפט קמא ולתנאים ולתכנית שתוצע על ידי ההגנה".

4. בהמשך להחלטת השופט י' עמית, יצא העורר לפגישות עם העובדת הסוציאלית המטפלת בלשכת הרווחה. כמו כן, ביום 5.12.2023 התקבלה בקשת העורר לעיון חוזר, ובית המשפט הורה על שילובו בחלופת גמילה, באשפוזית, לתקופה של עד חודש ימים, החל מיום 14.12.2023.

5. ביום 13.2.2024 הגיש העורר בקשה נוספת לעיון חוזר בתנאי מעצרו. בבקשה זו עתר העורר לשינוי תנאי מעצר בית כך שיהא בשעות הלילה בלבד; וכן לאפשר לו לצאת לביצוע בדיקות שתן לשם השתלבותו בקהילה טיפולית, להמשך טיפול.

ביום 22.2.2024 התקיים דיון בבקשה. בית המשפט המחוזי (השופטת מ' ליפשיץ-פריבס) מצא לנכון לבקש את עמדת שירות המבחן, לצורך הערכת מסוכנות העורר, טרם קבלת החלטה סופית בבקשה לעיון חוזר. משכך נקבע כי תסקיר שירות המבחן יוגש עד ליום 13.2.2024. כמו כן הותר לעורר לצאת לביצוע בדיקות שתן.

6. בעקבות החלטת בית המשפט המחוזי מיום 22.2.2024, הגיש שירות המבחן בקשה לדחיית מועד הגשת התסקיר. העורר התנגד לבקשה, וביקש כי ככל שהבקשה תתקבל, יפתחו לו חלונות התאווורות בפיקוח, במשך כל ימות השבוע, של ארבע שעות לכל הפחות.

בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 7.3.2024 (השופטת מ' ליפשיץ-פריבס) נקבע כדלקמן:

"לאור הצורך באבחון כוללני של שירות המבחן מבלי שיהא בהיכרות של [העורר] אצל גורמי טיפול אחרים כדי לקצר את הליך האבחון כמובא בבקשה, אין מנוס ממתן ארכה כמבוקש. בכך גם נתתי דעתי גם לעומס המוטל על שירות המבחן ולקדימויות בהגשת תסקירים בעניין מי שמצוי מאחורי סורג ובריח, שלא כבעניינו של המשיב. התסקיר יוגש לא יאוחר מיום 30.4.24.

בהתאם לנימוקי בהחלטה מיום 22.2.24 אין להורות על פתיחת חלונות להתאווורות מידי יום למשך ארבע שעות כמבוקש במסגרת התגובה."

7. מכאן הערר שלפניי, המופנה הן נגד ההחלטה מיום 22.2.2024, והן נגד ההחלטה מיום 7.3.2024.

טענות הערר

8. העורר טוען כי בהחלטה מיום 22.2.2024 שגה בית המשפט כשהורה על הותרות, לעת עתה, במעצר בית מלא. זאת, כך נטען, לנוכח פרק הזמן המשמעותי שחלף מאז ששוחרר העורר למעצר בית, בהיעדר הפרות מצידו, בהינתן נסיבות חייו האישיים המורכבות ובהיעדר עבר פלילי.

עוד טען העורר כי בית המשפט קמא יישם באופן שגוי את ההחלטה בבש"פ 7130/23, שם כבר הובעה הדעה, לטענת העורר, כי יש מקום להקל בתנאי מעצר בית; וכן כי תוצע תכנית טיפולית מטעם העורר ללא הידרשות לתסקיר שירות מבחן.

9. אשר להחלטה מיום 7.3.2024, טוען העורר כי מכיוון שהוא מצוי בהליך טיפולי של לשכת הרווחה עניינו מוכר לשירות המבחן, ועל כן אין הצדקה לעיכוב בהגשת התסקיר. כמו כן נטען כי זכותו של העורר לחירות לא אוזנה כראוי אל מול הטעמים שבדחיית מועד הגשת התסקיר.

על יסוד האמור, עותר העורר לביטול מעצר הבית שהוטל עליו.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, כמו גם בהחלטותיו של בית המשפט המחוזי, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות על הסף, אף מבלי להידרש לתגובת המשיבה.

הערר דנן מופנה נגד שתי החלטות של בית המשפט קמא שניתנו במסגרת בירור בקשתו לעיון חוזר, אולם אינן מהוות החלטה סופית בבקשה. משכך, עסקינן ב-"ערר ביניים" שלגביו כבר נקבע בפסיקת בית משפט זה כי אין להידרש לו, אלא בהתקיימן של נסיבות חריגות המצדיקות זאת (ראו, מהעת האחרונה: בש"פ 6792/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 והאסמכתאות שם (24.10.2022)). המקרה דנן אינו מהווה מקרה חריג המצדיק דיון בערר הביניים דנן.

על מנת לבחון את בקשת העורר להמשך שילובו במסגרת טיפולית בתנאים כאלו ואחרים, או לחלופין להקלה נוספת בתנאי מעצר הבית בו הוא שוהה - רשאי בית המשפט (גם אם אין הוא חייב), להיעזר בתסקיר שירות מבחן. כפי שנפסק בעבר, לבית המשפט נתונה סמכות שבשיקול דעת לדון בעניין חלופת מעצר (או בשינוי תנאי שחרור ממעצר, כבענייננו) לאחר קבלת תסקיר; או לחלופין, לקיים דיון גם ללא קבלת תסקיר (ראו: בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל (15.1.2015)). ההחלטה האם להידרש לקבלת תסקיר נשקלת לאור כלל נסיבות העניין.

בנסיבות דנן, העורר מבקש להשתלב להמשך טיפול בקהילה טיפולית, לאחר שסיים טיפול לתקופה של חודש ימים באשפוזית. העובדה שבית המשפט נעתר בעבר לבקשת העורר להשתלב בטיפול לתקופה קצובה, באשפוזית, אינה מייתרת את הצורך לבחון לגופו של עניין את האפשרות לשלבו במסגרת טיפולית ארוכת טווח, כפי שמבקש העורר כעת. בנסיבות דנן, החלטת בית המשפט להיעזר בתסקיר שירות המבחן לשם כך היא החלטה סבירה, שאינה מצדיקה, על פניה, התערבות במסגרת ערר על החלטת ביניים.

אשר להחלטת השופט י' עמית בבש"פ 7130/23, עליו מסתמך העורר - לא מצאתי כי האמור בהחלטה זו הגביל את שיקול דעתו של בית המשפט המחוזי בבחינת האפשרות להקל בתנאי מעצר הבית בו שוהה העורר, ובפרט את האפשרות להיעזר בתסקיר שירות מבחן קודם למתן החלטה בעניין זה. כל שנאמר בהחלטה הוא כי יש הצדקה לעיון חוזר בתנאי המעצר בו שוהה העורר, וכי הבחינה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט קמא.

11. מאותם הטעמים המפורטים לעיל, אינני סבור כי יש מקום לקיום דיון במסגרת ערר ביניים בהחלטה שלא להקל בתנאי מעצר הבית של העורר בתקופת הביניים עד לקבלת תסקיר שירות המבחן והכרעה בבקשה לעיון חוזר.

אכן, העיכוב במתן תסקיר שירות המבחן (בהתאם להחלטה מיום 7.3.2024) יעכב את בירור בקשתו של העורר לעיון חוזר בכשישה שבועות לכל הפחות. כמו כן, על אף שהעורר אינו מצוי במעצר מאחורי סורג ובריח, אינני מקל ראש גם בקשיים הנלווים למעצר בית מלא בו מצוי העורר עוד מיום 22.8.2023. אולם, בהינתן הקביעה דלעיל לעניין ההחלטה להיעזר בתסקיר שירות מבחן לצורך הערכת מסוכנות העורר, ולנוכח הטעמים שפורטו בבקשת הדחייה מטעם שירות המבחן, החלטתו של בית המשפט להיעתר לבקשה לדחיית מועד הגשת התסקיר, אינה מצדיקה דיון בערר ביניים.

בית המשפט המחוזי סבר, בשגגה, כי עניינו של העורר מוכר לשירות המבחן, ועל כן הכנת התסקיר בענייניו לא תדרוש משאבים רבים. אולם, בקשת הדחייה שהגיש שירות המבחן הבהירה כי העורר כלל אינו מוכר לשירות המבחן; ומשכך, לשם מתן תסקיר, נדרש "אבחון כוללני של האדם הכולל בדיקות שונות, גיבוש הערכת סיכון וסיכוי תוך התייחסות למהלך חייו של האדם, בחינת מצבו הרגשי, זיהוי דפוסים ומוקדים בעייתיים בחשיבתו ובהתנהלותו, קבלת מידע אודותיו מגורמי הטיפול השונים ומבני משפחתו, בחינת התאמתו להליך טיפולי ועוד". אשר על כן, אף בנוגע להחלטה מיום 7.3.2024 לא סברתי כי נפל פגם המצדיק התערבות במסגרת ערר ביניים.

12. על יסוד האמור לעיל - הערר נדחה על הסף.

ניתנה היום, כ"א באדר ב' התשפ"ד (31.3.2024).

שׁוֹפֵט

עמוד 5

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©